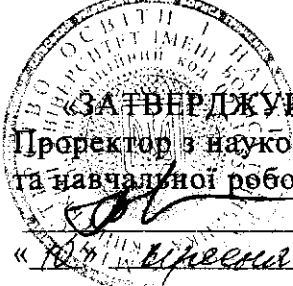

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Циклова комісія з
педагогічної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
« 18 » вересня 2014 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

галузі знань 0303 Журналістика та інформація
спеціальності 5.03030301 Видавнича справа та редагування

Київ
2014 рік

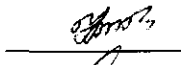
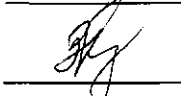
Г

Робоча програма «Соціальна психологія» для студентів галузі знань
0303 Журналістика та інформація, спеціальності 5.03030301 Видавнича
справа та редагування
«__» _____ 2014 року – 14 с.

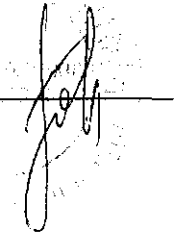
Розробник: Середня Валентина Іванівна,
викладач циклової комісії з педагогічної освіти
Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії
з педагогічної освіти
Протокол від «28» серпня 2014 р. № 1

Голова циклової комісії Мішенкова В.В.

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова
Заступник директора
з навчальної роботи (С.І. Дем'яненко)
Заступник директора
з навчально-методичної роботи (З.Л. Гейхман)

Схвалено Методичною радою Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка
Протокол від «5» вересня 2014 року № 1

“ 05 ” вересня 2014 року Голова (М.В. Братко)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 0303 Журналістика та інформація	Нормативна
	Спеціальність 5.03030301 Видавнича справа та редагування	
Змістових модулів – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»	Рік підготовки
Індивідуальне науково-дослідне завдання – 1		3-й
		Семестр
Загальна кількість годин - 108		5-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2,5		22 год.
		Семінарські (практики)
		20 год.
		Модульний контроль
		6 год.
		Індивідуальні заняття
	12 год.	
	Самостійна робота	
48 год.		
	Вид контролю: залік	

Пояснювальна записка

Соціальна психологія – одна з молодих наук, що з'явилися на початку ХХ століття. Це наука про закономірності поведінки та діяльності людей, які зумовлені включеністю їх у групи, а також психологічні характеристики цих груп. Її предметом є соціально-психологічна реальність, яка складається у процесі її суб'єктивного відображення людиною. Як навчальна дисципліна соціальна психологія покликана сформувати у студентів основні поняття, принципи та положення соціальної психології, розкрити соціально-психологічні механізми, способи та засоби ефективного спілкування, показати особливості групової діяльності людей, природу масових явищ психіки. Видавцеві, як спеціалісту, який працює в умовах спілкування і взаємодії з іншими людьми (як у зовнішній, так і внутрішній площинах) життєво необхідними є знання з соціальної психології. Тому маємо всі підстави стверджувати, що «Соціальна психологія» – це важливий пізнавальний курс для професійного становлення майбутніх видавців.

Мета курсу – засвоєння студентами знань з соціальної психології, усвідомлення ними ключових понять та обґрунтування окремих соціально-психологічних фактів і феноменів, ознайомлення із закономірностями спілкування та взаємодії людей, психологією великих та малих груп, мотивацією людських учинків, засобів та методів впливу на соціальну свідомість, природу стихійних соціально-психологічних явищ.

Вивчаючи курс соціальної психології, студент **повинен знати:**

- передумови та основні етапи розвитку соціальної психології як науки;
- найвідоміші постаті та теорії в галузі соціальної психології;
- методи збору інформації;
- мотивацію людських вчинків;
- закономірності поведінки людей як членів групи;
- психологічні характеристики великих і малих соціальних груп;
- особливості спілкування і взаємодії людей;
- природу стихійних соціально-психологічних явищ.

На основі вивчення курсу загальної психології студент **повинен вміти:**

- застосовувати теоретичні знання з соціальної психології у професійній практиці;
- самопізнання своїх власних соціально-психологічних характеристик;
- аналізувати особливості своєї особистості і соціальної поведінки;
- дати соціально-психологічну діагностику особистості;
- складати соціально-психологічну характеристику малих і великих соціальних груп.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 108 год, з них 60 годин – аудиторних, 48 год – самостійна робота.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Соціальна психологія» завершується складанням заліку.

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів і тем	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль I. Соціальна психологія як наука.									
1.	Предмет та історія соціальної психології.	7	3	2			1	4	
2.	Методологія та методи соціальної психології.	9	5	2		2	1	4	
3.	Особистість з погляду соціальної психології. Специфіка соціального підходу до вивчення особистості.	9	5	2		2	1	4	
4.	Соціальні установки, стереотипи і забобони.	11	7	2		2	1	4	2
	Разом	36	20	8		6	4	16	2
Змістовий модуль II. Соціально-психологічна характеристика спілкування									
5.	Місце спілкування у житті суспільства. Загальна характеристика основних сторін спілкування.	10	5	2		2	1	5	
6.	Вербальні і невербальні засоби спілкування. Форми спілкування.	10	5	2		2	1	5	
7.	Міжособистісний вплив у спілкуванні. Піддатливість впливу у спілкуванні. Перешкоди на шляху спілкування.	13	8	2		2	2	5	2
	Разом	33	18	6		6	4	15	2

Змістовий модуль III. Соціальна психологія груп і масових явищ									
8.	Проблема групи у соціальній психології. Утворення групи та динаміка малої групи.	9	5	2		2	1	4	
9.	Лідерство і керівництво у малих групах.	9	5	2		2	1	4	
10.	Психологічна характеристика великих соціальних груп.	9	5	2		2	1	5	
11.	Проблема соціального впливу у масі.	11	7	2		2	1	4	2
	<i>Разом</i>	39	22	8		8	4	17	2
	<i>Разом за навчальним планом</i>	108	60	22		20	12	48	6

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Соціальна психологія як наука.

Лекція 1. Предмет та історія соціальної психології (2 год).

Предмет, завдання, структура, функції соціальної психології, категорії соціальної психології. Виникнення та становлення соціальної психології. Експериментально-прикладний та експериментальний етап у розвитку соціальної психології. Вітчизняний розвиток соціальної психології. Взаємозв'язки соціальної психології з іншими науками.

Основні поняття теми: соціальна психологія, спілкування, психічні процеси, соціально-психологічний клімат групи, соціально-психологічні процеси, соціально-психологічні ідеї, стагнація соціальної психології, експериментальна психологія, соціальна психологія особистості, вікова психологія, акмеологія.

Лекція 2. Методологія та методи соціальної психології (2 год).

Методологічні основи соціально-психологічних досліджень. Етапи наукового дослідження. Методи емпіричного дослідження. Спеціалізовані соціально-психологічні методи. Управлінсько-виховні методи.

Основні поняття теми: принцип детермінізму, принцип єдності свідомості і діяльності, експериментально-емпіричний рівень, теоретичний рівень, філософсько-методологічний рівень, метод спостереження, опитування, бесіда, безсловесна комунікація, експеримент, соціометрія, метод моделювання, оціночна біополяризація, соціально-психологічний тренінг, метод гри.

Семінар 1. Предмет соціальної психології, її завдання і методи.

Лекція 3. Особистість з погляду соціальної психології. Соціально-психологічні теорії особистості (2 год).

Особливості взаємозв'язку особистості і суспільства. Соціально-психологічні теорії особистості.

Основні поняття теми: особистість, індивідуальність, активність особистості, соціалізація особистості, діяльність, спілкування, самосвідомість, біхевіоризм, психоаналіз, акмеологічний підхід, гуманістичний підхід, екзистенціальна психологія.

Семінар 2. Особистість з погляду соціальної психології.

Лекція 4. Соціальні установки, стереотипи і забобони (2 год).

Поняття та структура соціальної установки. Властивості соціальних установок. Функції соціальних установок. Соціальна установка і реальна поведінка.

Основні поняття теми: соціальна установка, аттитюд, децентрація, когнітивний компонент, емоційний компонент, поведінковий компонент, стійкість, мінливість, соціальна поведінка, автостереотип, гетерестереотип.

Семінар 3. Соціальні установки, стереотипи і забобони.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Соціально-психологічна характеристика спілкування.

Лекція 5. Місце спілкування у житті суспільства. Загальна характеристика основних сторін спілкування.(2 год).

Поняття про спілкування у соціальній психології. Спілкування як форма вияву активності особистості. Спілкування як обмін інформацією. Спілкування як сприймання людьми один одного. Основні характеристики спілкування.

Основні поняття теми: спілкування, комунікація, усамітнення, міжособистісне спілкування, соціум, взаємодія, монологічне спілкування, діалогічне спілкування, стиль спілкування, конфліктне спілкування.

Семінар 4. Роль спілкування у житті суспільства.

Лекція 6. Вербальні і невербальні засоби спілкування. Форми спілкування (2 год).

Види вербальних засобів спілкування. Поняття невербальних засобів спілкування. Види невербальних засобів спілкування. Значення невербальних сигналів. Форми спілкування.

Основні поняття теми: засоби спілкування, вербальні засоби спілкування, літературна мова, письмова мова, усна мова, невербальні засоби спілкування, невербальні комунікації, невербальна поведінка, бесіда, розмова по телефону, переговори, збори.

Семінар 5. Вербальні і невербальні засоби комунікації.

Лекція 7. Спілкування як взаємодія. Міжособистісний вплив у спілкуванні. Піддатливість впливу у спілкуванні. Перешкоди на шляху спілкування (2 год).

Сприймання соціального впливу. Стратегія міжособистісного впливу. Класифікації видів впливу. Поняття впливу у процесі спілкування. Зараження. Паніка. Навіювання. Наслідування. Труднощі спілкування. Деформації спілкування. Бар'єри спілкування.

Основні поняття теми: деструктивні форми взаємодії, конфліктна взаємодія, взаємодія на основі дружби і любові, агресія, обман, егоїзм, альтруїстична поведінка у взаємодії, міжособистісний вплив, психологічний вплив, особистий вплив, переконання, зараження, паніка, навіювання, наслідування, труднощі спілкування, психологічно оптимальне спілкування, смуга відчуження, деформації, комунікативні бар'єри, фасцинація, уникання.

Семінар 6. Сприймання і розуміння людьми одне одного у процесі міжособистісного спілкування. Перешкоди на шляху спілкування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Соціальна психологія груп і масових явищ

Лекція 8. Проблема групи у соціальній психології. Утворення групи та динаміка малої групи (2 год).

Поняття групи. Склад, розміри і структура групи. Класифікація груп. Роль, рольові очікування і статус. Утворення та розвиток малої групи. Поняття про групову динаміку, її процеси та механізми.

Основні поняття теми: соціальна спільність, соціальна група, соціальний інститут, групові процеси, групові норми, соціальний контроль, групові санкції, групові очікування, первинна група, вторинна група, формальна група, неформальна група, структура малої групи, групова динаміка.

Семінар 7. Проблема групи у соціальній психології. Утворення та динаміка малої групи.

Лекція 9. Лідерство і керівництво у малих групах. (2 год).

Поняття про лідерство і керівництво. Теорії походження лідерства і керівництва. Стилі лідерства і керівництва. Лідерські здібності.

Основні поняття теми: керівництво, керівник, лідерство, лідер, теорія лідерства, стиль лідерства (авторитарний, демократичний, ліберальний).

Семінар 8. Згуртованість групи. Лідерство і керівництво у малих групах.

Лекція 10. Психологічна характеристика великих соціальних груп (2 год).

Поняття великих соціальних груп. Основні ознаки великих соціальних груп. Структура психології великих соціальних груп. Соціальні шари та соціальні класи. Психологічні особливості представників різних класів. Підхід до

розуміння національної психіки у соціальній психології. Фактори формування національно-психологічних явищ. Етнічні групи. Гендерні та вікові групи. Головні характеристики великих соціальних груп. Психологічні особливості українського національного характеру.

Основні поняття теми: соціальний клас, етнос, натовп (пасивний, активний, агресивний), велика соціальна група, соціальні класи, соціальна страта, ментальність, національний характер, етнічний стереотип, етноцентризм, гендер, національна самосвідомість, громадська думка, масовий настрій.

Семінар 9. Психологічна характеристика великих соціальних груп.

Лекція 11. Проблема соціального впливу у масі (2 год).

Соціальні стереотипи великих соціальних груп. Гіпнозі зараження. Механізми впливу у масі. Навіювання. Демагогія. Повторення. Засоби впливу у масових комунікаціях. Поняття соціальних упереджень. Причини соціальних упереджень. Поняття соціальної дискримінації. Расизм та націоналізм.

Основні поняття теми: соціальні стереотипи, гіпноз, зараження, навіювання, соціальні упередження, соціальна дискримінація, расизм, націоналізм.

Семінар 10. Проблема соціального впливу у масі.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Соціальна психологія»

Разом: 108 год: лекції – 22 год, семінарські заняття – 20 год., індивідуальна робота – 12 год., підсумковий контроль – 6 год, самостійна робота – 48 год.,

Тижень												
Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II				Змістовий модуль III			
Назва модуля	Соціальна психологія як наука				Соціально-психологічна характеристика спілкування				Соціальна психологія груп і масових явищ			
Кількість балів за модуль												
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Дати												
Теми лекцій	Предмет та історія соціальної психології		Методологія та методи соціальної психології		Особистість з погляду соціальної психології		Соціальні установки, стереотипи і забобони		Роль спілкування у житті суспільства		Місце спілкування у житті суспільства. Загальна характеристика основних сторін спілкування	
Теми семінарських занять	Предмет соціальної психології, її завдання і методи		Особистість з погляду соціальної психології		Соціальні установки, стереотипи і забобони		Роль спілкування у житті суспільства		Вербальні і невербальні засоби комунікації		Сприймання і розуміння людьми одне одного у процесі міжособистісного спілкування Перешкоди на шляху спілкування	
Самостійна робота	Табл. 6.1											
ІНДЗ	Протягом курсу одне ІНДЗ (30 балів)											
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1				Модульна контрольна робота 2				Модульна контрольна робота 3			
Підсумковий контроль	Залік											

Табл. 6.1

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Соціальна психологія як наука

Семінар 1. Предмет соціальної психології, її завдання і методи.

План заняття.

1. Сфера досліджень соціальної психології (предмет, категорії, структура).
2. Значення соціальної психології (функції, завдання, зв'язки з іншими науками).
3. Характеристика основних етапів розвитку соціальної психології як науки.
4. Характеристика основних напрямів сучасної західної психології.
5. Історія розвитку вітчизняної соціальної психології.
6. Методи соціальної психології.

Рекомендована література

1. Андреева Г.М. Социальная психология. – М.: Аспект-Пресс, 2004.
2. Андреева Г.М., Богомолова Н.Н., Петровская Л.А. Зарубежная социальная психология XX столетия: Теоретические подходы: Учебное пособие для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2001.
3. Введение в практическую социальную психологию. Учебное пособие для высших учебных заведений / Под ред. Ю.М. Жукова, Л.А. Петровской, О.В. Соловьевой. – 2-е, испр. изд. – М.: Смысл, 1996.
4. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник. – К., 1995.
5. Майерс Д. Социальная психология / Перев. с англ. – СПб.: Питер, 1999.
6. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія. Посібник. – К.: Академвидав, 2003.
7. Платонов Ю.П. Основы социальной психологии. – СПб.: Речь, 2004.

Семінар 2. Особистість з погляду соціальної психології.

План заняття.

1. Взаємозв'язок понять "особистість", "індивідуальність", "суспільство".
2. Поняття та роль активності особистості.
3. Соціально-психологічні теорії особистості.

Рекомендована література

1. Андреева Г.М. Социальная психология. – М.: Аспект-Пресс, 2004.
2. Андреева Г.М., Богомолова Н.Н., Петровская Л.А. Зарубежная социальная психология XX столетия: Теоретические подходы: Учебное пособие для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2001.

3. Введение в практическую социальную психологию. Учебное пособие для высших учебных заведений / Под ред. Ю.М.Жукова, Л.А.Петровской, О.В.Соловьевой. – 2-е, испр. изд. – М.: Смысл, 1996.
4. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник. – К., 1995.
5. Майерс Д. Социальная психология / Перев. с англ. – СПб.: Питер, 1999.
6. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія. Посібник. – К.: Академвидав, 2003.
7. Платонов Ю.П. Основы социальной психологии. – СПб.: Речь, 2004.

Семінар 3. Соціальні установки, стереотипи і забобони.

План заняття

1. Поняття та структура соціальної установки.
2. Властивості соціальних установок.
3. Функції соціальних установок;
4. Автостереотип і гетеро стереотип.

Рекомендована література

1. Андреева Г.М. Социальная психология. – М.: Аспект-Пресс, 2004.
2. Андреева Г.М., Богомолова Н.Н., Петровская Л.А. Зарубежная социальная психология XX столетия: Теоретические подходы: Учебное пособие для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2001.
3. Введение в практическую социальную психологию. Учебное пособие для высших учебных заведений / Под ред. Ю.М.Жукова, Л.А.Петровской, О.В.Соловьевой. – 2-е, испр. изд. – М.: Смысл, 1996.
4. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник. – К., 1995.
5. Майерс Д. Социальная психология / Перев. с англ. – СПб.: Питер, 1999.
6. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія. Посібник. – К.: Академвидав, 2003.
7. Платонов Ю.П. Основы социальной психологии. – СПб.: Речь, 2004.

Семінар 4. Роль спілкування у житті суспільства.

План заняття

1. Природа міжособистісних відносин.
2. Спілкування у системі міжособистісних і суспільних відносин.
3. Єдність спілкування і діяльності.
4. Структура спілкування.

Рекомендована література

1. Андреева Г.М. Социальная психология. – М.: Аспект-Пресс, 2004.
2. Андреева Г.М., Богомолова Н.Н., Петровская Л.А. Зарубежная социальная психология XX столетия: Теоретические подходы: Учебное пособие для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2001.

3. Введение в практическую социальную психологию. Учебное пособие для высших учебных заведений / Под ред. Ю.М.Жукова, Л.А.Петровской, О.В.Соловьевой. – 2-е, испр. изд. – М.: Смысл, 1996.
4. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник. – К., 1995.
5. Майерс Д. Социальная психология / Перев. с англ. – СПб.: Питер, 1999.
6. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія. Посібник. – К.: Академвидав, 2003.
7. Платонов Ю.П. Основы социальной психологии. – СПб.: Речь, 2004.

Семінар 5. Вербальні і невербальні засоби комунікації.

План заняття

1. Сутність міжособистісної комунікації
2. Психологічні особливості вербальної комунікації
3. Психологічні особливості невербальної комунікації

Рекомендована література

1. Андреева Г.М. Социальная психология. – М.: Аспект-Пресс, 2004.
2. Андреева Г.М., Богомолова Н.Н., Петровская Л.А. Зарубежная социальная психология XX столетия: Теоретические подходы: Учебное пособие для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2001.
3. Введение в практическую социальную психологию. Учебное пособие для высших учебных заведений / Под ред. Ю.М.Жукова, Л.А.Петровской, О.В.Соловьевой. – 2-е, испр. изд. – М.: Смысл, 1996.
4. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник. – К., 1995.
5. Майерс Д. Социальная психология / Перев. с англ. – СПб.: Питер, 1999.
6. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія. Посібник. – К.: Академвидав, 2003.
7. Платонов Ю.П. Основы социальной психологии. – СПб.: Речь, 2004.

Семінар 6. Сприймання і розуміння людьми одне одного у процесі міжособистісного спілкування. Перешкоди на шляху спілкування.

План заняття

1. Поняття соціальної перцепції.
2. Механізми взаєморозуміння.
3. Точність міжособистісної перцепції.
4. Труднощі спілкування.
5. Деформації спілкування.
6. Бар'єри спілкування

Рекомендована література

1. Андреева Г.М. Социальная психология. – М.: Аспект-Пресс, 2004.

2. Андреева Г.М., Богомолова Н.Н., Петровская Л.А. Зарубежная социальная психология XX столетия: Теоретические подходы: Учебное пособие для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2001.
3. Введение в практическую социальную психологию. Учебное пособие для высших учебных заведений / Под ред. Ю.М.Жукова, Л.А.Петровской, О.В.Соловьевой. – 2-е, испр. изд. – М.: Смысл, 1996.
4. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник. – К., 1995.
5. Майерс Д. Социальная психология / Перев. с англ. – СПб.: Питер, 1999.
6. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія. Посібник. – К.: Академвидав, 2003.
7. Платонов Ю.П. Основы социальной психологии. – СПб.: Речь, 2004.

Семінар 7. Проблема групи у соціальній психології. Утворення та динаміка малої групи.

План заняття

1. Історія дослідження груп у соціальній психології.
2. Поняття групи, її склад, розміри та структура.
3. Типи груп, класифікація малих соціальних груп.
4. Структура взаємин у малій соціальній групі.
5. Поняття про групову динаміку, її процеси та механізми.
6. Утворення та розвиток малої групи.

Рекомендована література

1. Андреева Г.М. Социальная психология. – М.: Аспект-Пресс, 2004.
2. Андреева Г.М., Богомолова Н.Н., Петровская Л.А. Зарубежная социальная психология XX столетия: Теоретические подходы: Учебное пособие для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2001.
3. Введение в практическую социальную психологию. Учебное пособие для высших учебных заведений / Под ред. Ю.М.Жукова, Л.А.Петровской, О.В.Соловьевой. – 2-е, испр. изд. – М.: Смысл, 1996.
4. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник. – К., 1995.
5. Майерс Д. Социальная психология / Перев. с англ. – СПб.: Питер, 1999.
6. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія. Посібник. – К.: Академвидав, 2003.
7. Платонов Ю.П. Основы социальной психологии. – СПб.: Речь, 2004.

Семінар 8. Згуртованість групи. Лідерство і керівництво у малих групах.

План заняття

1. Поняття згуртованості.
2. Дослідження нормативного впливу групової більшості.
3. Вплив меншості на групу.

4. Специфіка лідерства.
5. Лідерство і влада.
6. Типологія лідерства.
7. Лідерство і стиль керівництва.

Рекомендована література

1. Андреева Г.М. Социальная психология. – М.: Аспект-Пресс, 2004.
2. Андреева Г.М., Богомолова Н.Н., Петровская Л.А. Зарубежная социальная психология XX столетия: Теоретические подходы: Учебное пособие для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2001.
3. Введение в практическую социальную психологию. Учебное пособие для высших учебных заведений / Под ред. Ю.М.Жукова, Л.А.Петровской, О.В.Соловьевой. – 2-е, испр. изд. – М.: Смысл, 1996.
4. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник. – К., 1995.
5. Майерс Д. Социальная психология / Перев. с англ. – СПб.: Питер, 1999.
6. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія. Посібник. – К.: Академвидав, 2003.
7. Платонов Ю.П. Основы социальной психологии. – СПб.: Речь, 2004.

Семінар 9. Психологічна характеристика великих соціальних груп.

План заняття

1. Особливості великих соціальних груп.
2. Характеристика етнічних груп.
3. Психологічні особливості українського національного характеру.

Рекомендована література

1. Андреева Г.М. Социальная психология. – М.: Аспект-Пресс, 2004.
2. Андреева Г.М., Богомолова Н.Н., Петровская Л.А. Зарубежная социальная психология XX столетия: Теоретические подходы: Учебное пособие для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2001.
3. Введение в практическую социальную психологию. Учебное пособие для высших учебных заведений / Под ред. Ю.М.Жукова, Л.А.Петровской, О.В.Соловьевой. – 2-е, испр. изд. – М.: Смысл, 1996.
4. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник. – К., 1995.
5. Львовичкіна А. М. Етнопсихологія: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2002.
6. Майерс Д. Социальная психология / Перев. с англ. – СПб.: Питер, 1999.
7. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія. Посібник. – К.: Академвидав, 2003.
8. Платонов Ю.П. Основы социальной психологии. – СПб.: Речь, 2004.

Семінар 10. Проблема соціального впливу у масі.

План заняття

1. Гіпноз і зараження.
2. Механізми впливу у масі. Навіювання. Демагогія. Повторення.
3. Засоби впливу у масових комунікаціях.

Рекомендована література

1. Андреева Г.М. Социальная психология. – М.: Аспект-Пресс, 2004.
2. Андреева Г.М., Богомолова Н.Н., Петровская Л.А. Зарубежная социальная психология XX столетия: Теоретические подходы: Учебное пособие для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2001.
3. Введение в практическую социальную психологию. Учебное пособие для высших учебных заведений / Под ред. Ю.М.Жукова, Л.А.Петровской, О.В.Соловьевой. – 2-е, испр. изд. – М.: Смысл, 1996.
4. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник. – К., 1995.
5. Львовичкіна А. М. Етнопсихологія: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2002.
6. Майерс Д. Социальная психология / Перев. с англ. – СПб.: Питер, 1999.
7. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія. Посібник. – К.: Академвидав, 2003.
8. Платонов Ю.П. Основы социальной психологи. – СПб.: Речь, 2004.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

Соціальна психологія як наука.

Тема 1. Предмет та історія соціальної психології (4 год).

1. Виокремлення соціальної психології в самостійну область знання.
2. Історія становлення зарубіжної соціальної психології.
3. Завдання соціальної психології.

Рекомендована література [2, 4, 7, 8, 11]

Тема 2. Методологія та методи соціальної психології (4 год).

1. Спеціалізовані соціально-психологічні методи (контент-аналіз, біополаризація, методи моделювання)
2. Управлінсько-виховні методи (соціально-психологічний тренінг, метод гри).

Рекомендована література [2, 4, 7, 11, 13, 16]

Тема 3. Особистість з погляду соціальної психології. Специфіка соціального підходу до вивчення особистості (4 год).

1. Акмеологічний підхід до вивчення особистості.
2. Завдання екзистенціальної психології.
3. Трансакційний аналіз особистості.

Рекомендована література [2, 4, 7, 11, 13, 16]

Тема 4. Соціальні установки, стереотипи і забобони (4 год).

1. Функції соціальних установок.
2. Автостереотип і гетеростереотип.

Рекомендована література [2, 4, 7, 11, 13, 16]

Змістовий модуль II.

Соціально-психологічна характеристика спілкування.

Тема 5. Місце спілкування у житті суспільства. Загальна характеристика основних сторін спілкування (4 год).

1. Інтеракція – взаємодія у спілкуванні.
2. Трансакція – як одиниця взаємодії, її види і структура.

Рекомендована література [2, 4, 7, 11, 13, 16]

Тема 6. Вербальні і невербальні засоби спілкування. Форми спілкування (4 год.)

1. Дотик (тактильний контакт).
2. Міжособистісна дистанція.

Рекомендована література [2, 4, 7, 11, 13, 16]

Тема 7. Спілкування як взаємодія. Міжособистісний вплив у спілкуванні. Піддатливість впливу у спілкуванні. Перешкоди на шляху спілкування (5 год).

1. Труднощі спілкування.
2. Деформації спілкування.
3. Бар'єри спілкування.

Рекомендована література [2, 4, 7, 11, 13, 16]

Змістовий модуль III

Соціальна психологія груп і масових явищ.

Тема 8. Проблема групи у соціальній психології. Утворення групи та динаміка малої групи (4 год).

1. Види і структурні характеристики малої групи.
2. Групова динаміка.

Рекомендована література [2, 4, 7, 11, 13, 16]

Тема 9. Лідерство і керівництво у малих групах (4 год).

1. Особливості керівництва і лідерства в групі.
2. Стили лідерства

Рекомендована література [2, 4, 7, 11, 13, 16]

Тема 10. Психологічна характеристика великих соціальних груп (5 год).

1. Характеристика етнічних груп.
2. Психологічні особливості українського національного характеру.

Рекомендована література [2, 4, 7, 11, 13, 16]

Тема 11. Проблема соціального впливу у масі (5 год).

1. Загальні особливості натовпу.
2. Мода. Чутки. Паніка.

Рекомендована література [2, 4, 7, 11, 13, 16]

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Таблиця 2

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Розділи та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.			
Соціальна психологія як наука			
Тема 1. Предмет та історія соціальної психології	Семінар, індивідуальне заняття, модульний контроль, залік	5	II
Тема 2. Методологія та методи соціальної психології	Семінар, індивідуальне заняття, модульний контроль, залік	5	IV
Тема 3. Особливість з погляду соціальної психології. Специфіка соціального підходу до вивчення особистості	Семінар, індивідуальне заняття, модульний контроль, залік	5	V
Тема 4. Соціальні установки, стереотипи і забобони	Модульний контроль, індивідуальне заняття, залік	5	VI
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.			
Соціально-психологічна характеристика спілкування			
Тема 5. Місце спілкування у житті суспільства. Загальна характеристика основних сторін спілкування	Семінар, індивідуальне заняття, модульний контроль, залік	5	VII
Тема 6. Вербальні і невербальні засоби комунікації	Семінар, індивідуальне заняття, модульний контроль, залік	5	VII
Тема 7. Спілкування як взаємодія. Міжособистісний вплив у спілкуванні. Піддатливість впливу у спілкуванні. Перешкоди на шляху спілкування.	Семінар, індивідуальне заняття, модульний контроль, залік	5	IX
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.			
Соціальна психологія груп і масових явищ			
Тема 8. Проблема групи у соціальній психології. Утворення групи та динаміка малої групи.	Семінар, індивідуальне заняття, модульний контроль, залік	5	X
Тема 9. Лідерство і керівництво у малих групах.	Семінар, індивідуальне заняття, модульний контроль, залік	5	XI

Тема 10. Психологічна характеристика великих соціальних груп.	Семінар, індивідуальне заняття, модульний контроль, залік	5	XII
Тема 11. Проблема соціального впливу у масі.	Семінар, індивідуальне заняття, модульний контроль, залік	5	XII
Разом: 48 год.		Разом: 55 балів	

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Соціальна психологія» – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних і семінарських занять.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-психологічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є),* список використаних джерел. Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у табл. 7.1 і 7.2.

Таблиця 7.1

Критерії оцінювання ІНДЗ
(науково-психологічного дослідження у вигляді реферату)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	3
2.	Складання плану реферату	3
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	15
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	3
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	3

6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	3
Разом		30

Критерії оцінювання ІНДЗ
(науково-психологічного дослідження у вигляді презентації PowerPoint)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	5
2	Наявність плану викладення матеріалу	3
3	Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	10
4	Охайність, продуманість, логічність і послідовність побудови презентації, наявність ілюстративного матеріалу	5
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	4
6	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний слайд, план, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел)	3
Разом		30 балів

Таблиця 7.2

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	24 – 30	Відмінно
Достатній	23 – 15	Добре
Середній	7 -14	Задовільно
Низький	0 – 6	Незадовільно

Орієнтовна тематика ІНДЗ з дисципліни «Соціальна психологія»

1. Видатні дослідники вітчизняної соціальної психології.
2. Основні напрями зарубіжної соціальної психології.
3. Зміст і структура соціально-психологічного дослідження.
4. Галузі соціальної психології.
5. Класифікація соціальних груп.
6. Класифікація соціально-психологічних явищ.
7. Функції і механізми соціальної перцепції.
8. Суть соціальної перцепції.
9. Характеристика комунікації у міжособистісному спілкуванні.
10. Види спілкування.
11. Загальна характеристика взаєморозуміння.
12. Суспільні та психологічні відносини.
13. Типи взаємодії людей.
14. Динаміка соціальної взаємодії людей.
15. Загальна характеристика соціальної взаємодії людей.
16. Поняття взаємодії у соціальній психології.
17. Основні підходи до вивчення особистості у зарубіжній психології.
18. Підходи до вивчення особистості у вітчизняній психології.
19. Основні напрями і тенденції розвитку особистості.
20. Рушійні сили психічного розвитку особистості.
21. Фактори формування особистості людини.
22. Психологічні процеси у малій групі.
23. Види традицій у малих групах.
24. Психологічні особливості групових настроїв.
25. Психологічні особливості групової думки.
26. Психологічні особливості групових спрямувань.
27. Психологічна характеристика взаємин у малій групі.
28. Структура психології малої групи.
29. Основні релігійні напрями та їх загальна психологічна характеристика.
30. Зміст національно-психологічних особливостей особистості.
31. Поняття класу у соціальній психології.
32. Види натовпів.
33. Психологічні особливості натовпу.
34. Загальна характеристика конфлікту.
35. Заохочення та примус у процесі психологічного впливу.
36. Характеристика прикладу у психологічному впливі.
37. Характеристика методу переконання у психологічному впливі.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Соціальна психологія» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1.

Таблиця 8.1.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

Вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальна кількість балів за всі види роботи
1. Відвідування лекцій	1	11	11
2. Відвідування семінарів (практичних)	1	10	10
3. Виконання завдання для самостійної роботи	5	11	55
4. Робота на семінарському занятті	10	5	50
6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)	30	1	30
7. Виконання модульної контрольної роботи	25	3	75
Всього			231
Залік Коефіцієнт	2,31		

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- **Методи письмового контролю:** письмове тестування, реферат, ведення таблиці.
- **Методи самоконтролю:** самооцінка, самоаналіз.

IX. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

•*Словесні*: лекція (традиційна, проблемна,) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), пояснення, розповідь, бесіда.

•*Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

•*Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ збірка тестових завдань;
- ✓ схематична наочність.

ХІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Андреева Г. М. Социальная психология. – М.: Аспект Пресс, 1996.
2. Аронсон Э., Уилсон, Эйкерт Р. Социальная психология. Психологические законы поведения человека в социуме. – СПб: Прайм Еврознак; М.: Олма-Пресс, 2004.
1. Аронсон Элиот. Общественное животное. Введение в социальную психологию. – СПб.: Прайм Еврознак, 2006.
2. Гапон Н. П. Соціальна психологія: навчальний посібник. – Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008.
3. Джонсон Д. Соціальна психологія. Тренінг міжособистісного спілкування. – К.: Академія, 2003.
4. Коваленко А.Б., Корнев М.Н.. Соціальна психологія. – К.,
5. Козляковський П.А. Соціальна психологія: Курс лекцій. Практикум. Хрестоматія. – Миколаїв: Вид. держ. ун-т, 2005.
6. Майерс Д. Социальная психология. – СПб.: Питер Ком, 2004.
7. Москаленко В.В. Соціальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2005.
8. Ойстер Кэррол. Социальная психология групп. – СПб.: Прайм Еврознак; М.: Олма-Пресс, 2004.
9. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія. : – К.:Академвидав, 2003.
10. Пайнс Э., Маслач К. Практикум по социальной психологии. – СПб.: Питер Ком, 2000.
11. Робер М.А., Тильман Ф. Психология индивида и группы: М.: Прогресс, 1998.
12. Чалдини Р. Социальное влияние. – СПб.: Питер Ком, 1998.
15. Чалдини Р., Коник Д., Нейберг С. Агрессия: Лидерство. Альтруизм. Конфликт. Группы. – СПб: Прайм Еврознак, 2002.

Додаткова

1. Агеев В.С. Межгрупповое взаимодействие. – М., 1990.
2. Балея С. Вибрані праці з соціальної і педагогічної психології. Тернопіль, 1995.
3. Бэрон Р., Ричардсон Д. Агрессия. – СПб.: Питер Ком, 1997.
4. Берн Ш. Гендерная психология. – СПб. : Прайм- Еврознак, 2001.
5. Бернс Р. Развитие Я-концепции и воспитание. – М., 1996.
6. Варій М.Й. Соціальна психіка нації. – Львів: СПОЛОМ, 2002.
7. Вейнинггер О. Пол и характер: Принципиальное исследование: Пер. с нем. — М: Терра, 1992.
8. Гапон Н. Проблеми соціального мислення людини: послідовність та зобов'язання Політична психологія : науковий збірник. – Львів: Ліга Прес, 2003.

9. Гапон Н. Інтелект з позицій гендерного підходу : філософсько-методологічні та психологічні аспекти // Соціогуманітарні проблеми людини. – 2006. – № 2.
10. Гапон Н. Жіночий „ейджизм” як проблема соціальної реабілітації та психологічної допомоги // Психологічні проблеми соціальної адаптації та правової реабілітації громадян. Тези круглого столу – Львів: ЛДУВС, 2007.
11. Гапон Н. Гендер в гуманітарному дискурсі: філософсько-психологічний аналіз. – Львів : Літопис, 2002.
12. Говорун Т.В., Кікінежді О.М. Стать та сексуальність: Психологічний ракурс. — Тернопіль: Нова книга– Богдан, 1999.
13. Горностай П.П. Гендерний розвиток та гендерна ідентичність особистості особливості чоловічої та жіночої соціалізації // Гендерні студії : освітні перспективи. – К.: ТОВ Поліграфічний центр „Фоліант”, 2003.
14. Гнатенко П.И., Павленко В.Н. Идентичность: философский и психологический анализ .К., 1999.
15. Джонсон Д. Соціальна психологія. Тренінг міжособистісного спілкування. – К.: Академія, 2003.
16. Деснев Любен. Психология малой группы.–М: Прогресс, 1984.
17. Зимбардо Ф., Лайпе М. Социальное влияние. – СПб.: Питер, 2000.
18. Клецина И.С. Гендерная социализация : Учеб. пособие. – СПб.: Питер, 1989.
19. Козляковський П.А. Соціальна психологія: Курс лекцій. Практикум. Хрестоматія.–Миколаїв: Миколаївський держ. ун-т, 2005.
20. Лебон Г. Психология масс. – Мн.: Харвест, М.: АСТ, 2000.
21. Левин К. Разрешение социальных конфликтов. – СПб.: Речь, 2000. *
22. Лутошкин А.Н. Эмоциональные потенциалы коллектива. – Кострома, 1988.
23. Люшер М. Сигналы личности: ролевые игры и их мотивы. Воронеж, 1995.
24. Мірчук І. Світогляд українського народу : спроба характеристики // Генеза. – № 2, 2002.
25. Милграм С. Экспериментальная социальная психология.– СПб: Питер, 2000.
26. Митина О.В. Исследования женского гендерного поведения в социальном и кросскультурном аспектах// Общественные науки и современность.– 1999. –№1.
27. Москаленко В.В. Соціальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2005.
28. Московичи С. Общество и теории социальной психологии. Пер. с фр. // Современная зарубежная социальная психология. Тексты. – М.: МГУ, 1984.
29. Московичи С. Век толп. Исторический трактат по психологии масс. М.: Центр психологии и психотерапии, 1996.

30. Робер М.А., Тильман Ф. Психология индивида и группы. М.: Прогресс, 1998.
31. Руденский Е. В. Социальная психология. М.- Новосибирск, 1997.
32. Ойстер Кэрол. Социальная психология групп. – СПб.: Проим Еврознак; М.: Олма-Пресс, 2004.
33. Оксамитна С. Гендерні відносини крізь призму громадської думки в Україні і світі // Гендерна перспектива / Упор.В.Агеєва. – К.: Факт, 2004 . – № 2 (1/1999).
34. Семиченко В.А. Психология социальных отношений. К.:Магістр, 1999.
35. Тейлор Д. Социальная психология. – СПб: Питер, 2004
36. Фромм Э. Человеческая ситуация. – М.: Смысл, 1995.
37. Чалдини Р. Психология влияния. – СПб.: Питер Ком, 1998.
38. Чалдини Р., Кенрик Д., Нейберг С. Агрессия: Лидерство. Альтруизм. Конфликт. Группы. –СПб: Прайм Еврознак, 2002.
39. Эриксон Э. Идентичность: Юность и кризис: Пер. с англ. — М.: Прогресс, 1996.
40. Янів В. Нариси з історії української етнопсихології. – К.: Знання, 2006.
41. Ярема Я. Українська духовність у її культурно-історичних виявах// Українська педагогічна думка Галичини в іменах. Львів: Вид. Центр ЛНУ ім. І.Франка, 2003.

**ПОРЯДОК ПЕРЕВЕДЕННЯ
РЕЙТИНГОВИХ ПОКАЗНИКІВ УСПІШНОСТІ
У ЄВРОПЕЙСЬКУ (ECTS) ТА НАЦІОНАЛЬНУ ШКАЛУ**

Сумарна кількість балів	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за двобальною націо- нальною шкалою
1 – 34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним кур- сом)
35 – 59	FX	незадовільно (з можливістю повторного скла- дання)
60 – 68	E	задовільно
69 – 74	D	
75 – 81	C	добре
82 – 89	B	
90 – 100	A	відмінно